

Raadsvoorstel

Raadsnummer:	2014-068	Registratiekenmerk:	398874
Onderwerp:	Wet Markt en Overheid		
Korte inhoud:	Vaststellen algemeen belang economische activiteiten, zodat deze worden uitgezonderd van de Wet Markt en Overheid		

Datum:	30 oktober 2014	Portefeuillehouder:	M.L.C. Klein-Schuurs
---------------	------------------------	----------------------------	-----------------------------

Voorstel

Met betrekking tot de volgende gemeentelijke economische activiteiten vast te stellen dat deze plaatsvinden in het algemeen belang:

- het verhuren/verpachten van vastgoed en gronden;
- het beheer van de gemeentelijke begraafplaatsen;
- het exploiteren van accommodaties.

Toelichting:

Inleiding

Op 1 juli 2012 is de Wet Markt en Overheid in werking getreden. Deze wet betreft een wijziging van de Mededingingswet. Het doel van deze wet is om te komen tot eerlijke concurrentie tussen overheden die zich op de markt begeven en andere marktpartijen. In de wet wordt een viertal gedragsregels genoemd waaraan de overheid zich dient te houden. Er is een overgangstermijn van twee jaar gegeven om de economische activiteiten hierop af te stemmen. Dit betekent dat met ingang van 1 juli 2014 in alle gevallen aan de Wet Markt en Overheid moet worden voldaan.

Met het oog op bovenstaande zijn in de afgelopen periode de economische activiteiten van de gemeente Nijkerk geïnventariseerd. Gebleken is dat niet alle economische activiteiten die de gemeente Nijkerk ontplooit, voldoen aan de Wet Markt en Overheid. In het raadsvoorstel met betrekking tot het Subsidie- en tarievenbeleid dat in september 2014 in de gemeenteraad is behandeld, is reeds deels hierop ingegaan. In aanvulling daarop beoogt het onderhavige raadsvoorstel om te komen tot een situatie waarbij geheel aan de Wet markt en Overheid wordt voldaan.

Economische activiteiten

De wet is van toepassing op zogenaamde "economische activiteiten". Er is sprake van een economische activiteit als de overheid in concurrentie met andere ondernemingen goederen of diensten aanbiedt op de markt. Hierop zijn echter uitzonderingen mogelijk.

Uitzonderingen

De Wet Markt en Overheid maakt een uitzondering als het gaat om typische overheidstaken, zoals vergunningverlening en het opstellen van bestemmingsplannen. Hierop is de wet dus niet van toepassing.

Gedragsregels

Voor de (niet uitgezonderde) economische activiteiten gelden vier gedragsregels:

- de integrale kosten van de goederen of diensten moeten worden doorberekend in de tarieven;
- eigen overheidsbedrijven mogen niet worden bevoordeeld;
- gegevens die de overheid verkrijgt vanuit haar publieke taak mogen niet worden gebruikt voor economische activiteiten;
- als de overheid ook een bestuurlijke rol heeft, mogen niet dezelfde personen betrokken zijn bij de economische activiteiten.

Algemeen belang

De Wet Markt en Overheid is niet van toepassing op economische activiteiten die plaatsvinden in het algemeen belang. Of de betreffende economische activiteiten plaatsvinden in het algemeen belang dient te worden vastgesteld door de gemeenteraad. In Nijkerk dient dan te worden gedacht aan de verhuur van (maatschappelijk) vastgoed, het beheer van de gemeentelijke begraafplaatsen en de exploitatie van sportaccommodaties. Zoals gezegd, is hierop voor een deel van de economische activiteiten in het Subsidie- en tarievenbeleid reeds ingegaan.

Beoogd effect

Economische activiteiten die door de gemeente worden ontplooit in het algemeen belang worden uitgezonderd van de werking van de Wet Markt en Overheid, zodat de vier daarin genoemde gedragsregels niet op deze activiteiten van toepassing zijn.

Argumenten

1. *De gemeente Nijkerk voldoet zo aan de Wet Markt en Overheid*
Door het vaststellen van het algemeen belang ten aanzien van de in het besluit genoemde economische activiteiten, is de Wet Markt en Overheid daarop verder niet van toepassing. Zodoende zijn deze economische activiteiten, ondanks het feit dat (nog) niet kostendekkend wordt gewerkt, in overeenstemming met de Wet markt en Overheid.
2. *Het vaststellen van het algemeen belang houdt diensten bereikbaar voor de doelgroep*
Indien de integrale kostprijs wordt doorberekend bij het aanbieden van economische producten en diensten aan derden worden deze in sommige gevallen te duur voor de doelgroep. Door vast te stellen dat dit in het algemeen belang is, kan de gemeente deze diensten en producten onder de kostprijs blijven aanbieden.
3. *De belangen van particuliere ondernemers in Nijkerk worden niet geschaad*
Er heeft een zorgvuldige afweging plaatsgevonden tussen de belangen van de consumenten enerzijds en die van de ondernemers anderzijds (zie ook argumenten 5, 6 en 7). Soms is er sprake van marktfalen: de marktwerking is niet optimaal waardoor diensten niet geleverd kunnen worden tegen een algemeen acceptabel tarief. In bepaalde gevallen is overheidsinterventie dus zeer wenselijk en in het algemeen belang van de samenleving.
4. *Het niet naleven van de Wet Markt en Overheid kan negatieve gevolgen hebben*
De Autoriteit Consument en Markt kan zelfstandig ingrijpen en handhavend optreden, onder meer door het opleggen van een last onder dwangsom. Ook mogelijk gedupeerde ondernemers kunnen een klacht indienen bij de Autoriteit Consument en Markt. Dit alles kan leiden tot financiële schade en imagoschade van de gemeente.
5. *Het verhuren/verpachten van vastgoed en gronden gebeurt in het algemeen belang*
Verschillende (maatschappelijke) organisaties huren/pachten vastgoed of gronden voor een niet-kostendekkend tarief. Hieraan liggen meestal privaatrechtelijke overeenkomsten met een langere looptijd ten grondslag. Het is niet altijd mogelijk dan wel wenselijk een en ander op korte termijn te wijzigen. In het in september 2014 door de gemeenteraad behandelde Subsidie- en tarievenbeleid wordt hierop nader ingegaan. In het licht van dat beleid en aangezien het veelal gaat om organisaties die het algemeen belang dienen, kan deze activiteit in het algemeen belang worden geacht. Dit geldt niet voor nieuw te sluiten overeenkomsten.

6. *Het beheer van de gemeentelijke begraafplaatsen gebeurt in het algemeen belang*
Artikel 24 van de Wet op de lijkbezorging gaat ervan uit dat er een gemeentelijke begraafplaats is. Met de aanwezigheid van de begraafplaatsen wordt dus een wettelijke taak uitgevoerd. Naast de gemeentelijke begraafplaatsen zijn er ook bijzondere begraafplaatsen in de gemeente (Joods en Rooms-Katholiek). De bijzondere begraafplaatsen hanteren over het algemeen een restrictief "toelatingsbeleid" doordat geen mensen van een andere denominatie worden begraven. De ruimte op deze begraafplaatsen is beperkt, zodat deze de gemeentelijke begraafplaatsen niet kunnen vervangen. Overigens is verdringing in die gevallen niet aan de orde. Er is dus een rechtvaardiging in het algemeen belang om gemeentelijke begraafplaatsen te exploiteren.
7. *Het exploiteren van accommodaties gebeurt in het algemeen belang*
Het gaat hier over exploitatie, beheer en onderhoud van accommodaties, zoals binnensport- als buitensportaccommodaties. Door vast te stellen dat deze exploitaties in het algemeen belang zijn, wordt de huidige situatie in overeenstemming gebracht met de Wet Markt en Overheid. Dit laat overigens eventuele toekomstige ontwikkelingen onverlet. Ook zal bij nieuwe exploitaties steeds een nieuwe afweging moeten worden gemaakt.

Kanttekeningen

Tegen dit besluit kan bezwaar worden gemaakt.

Uitvoering

Het besluit wordt bekend gemaakt door publicatie in het (digitale) gemeentebblad en treedt de dag na de bekendmaking in werking.

9 september 2014

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

de secretaris,

de burgemeester,

mevrouw mr. M.D. Haalstra

de heer mr. drs. G.D. Renkema

RAADSBESLUIT

Nummer: 2014-068

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 9 september 2014;

gelet op artikel 25 h, lid 5 en 6, van de Mededingingswet;

b e s l u i t :

Met betrekking tot de volgende gemeentelijke economische activiteiten vast te stellen dat deze plaatsvinden in het algemeen belang:

- het verhuren/verpachten van vastgoed en gronden;
- het beheer van de gemeentelijke begraafplaatsen;
- het exploiteren van accommodaties.

Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking in het elektronisch gemeenteblad.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Nijkerk
d.d. 30 oktober 2014,

de griffier,

de voorzitter,

de heer O. VAN KOLCK

de heer mr. drs. G. D. RENKEMA